

Motion till riksdagen

1989/90:Sf223

av Lennart Brunander och Karin Starrin

(båda c)

Undantagandepensionärer

Vissa pensionärer, som begärt undantagande från ATP under viss tid, bestraffas när de uppnår pensionsåldern och skall uppbära ATP-pension. De får inte – som andra pensionärer – sin pension utbetald med utgångspunkt från de avgifter som betalats in för den pensionerades räkning. Pensionsbeloppet minskar olika mycket, beroende på vilket år man är född.

Möjligheten att begära undantagande togs bort 1981. De som blir drabbade är sådana som haft undantagande från ATP under viss tid men sedan gått in i systemet.

Vid beräkning av deras tilläggspension (ATP) påförs de straff enligt bestämmelserna i AFL 12:2 samt 15:1.

För pensionstagare född före 1915 sker ingen straffberäkning. Pensionstagare född 1915 straffas med 1/10 för varje år han inte tillgodoräknats pensionspoäng eller gått förlustig mer än en gång. Född 1916 bestraffas med 2/10 o s v fram till födda år 1923, som bestraffas med 9/10. Den som är född 1924 bestraffas med 1,0.

Då undantagandet upphörde 1982, anslöts alla som är födda 1924 eller senare till tilläggspensionsförsäkringen. De befriades samtidigt från straffberäkningen.

Födda före 1923 fick ha undantagandet kvar. Återkallelse kunde emellertid göras av den som ville. Straffberäkningen kvarstår dock för personer födda mellan 1915 och 1923.

Ett exempel: En person som är född 1920 och som haft undantagande från ATP i 15 år får sin pension förändrad enligt följande:

För en som är född 1920 är erforderligt antal år med pensionspoäng normalt 26. För personen i exemplet ökas talet 26 med 0,6 för varje år vederbörande haft undantagande, alltså $26 + 15 \times 0,6 = 35$. Pensionen minskas i motsvarande grad.

Det kan inte vara rimligt att den person som är född mellan 1915 och 1923 och haft undantagande men återkallat sitt undantagande skall straffas, medan en person född 1924 eller senare helt befrias från straff.

Genom att undantagandet är borttaget borde straffberäkningen helt försvinna. Straffet var sannolikt till för att avskräcka personer att göra undantagande.

Det borde vara rimligt att en person, där arbetsgivaren eller han själv betalat avgifter, får behålla sin intjänade pension.

Samtliga som har haft undantagande bör behandlas lika. Ätminstone bör de som återkallat sitt undantagande få straffet upphävt.

Mot. 1989/90
Sf223

Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att förändra reglerna så att alla behandlas lika och på ett rättvist sätt.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring av ATP-reglerna att den bestraffning som nu sker av vissa pensionärer upphör.

Stockholm den 16 januari 1990

Lennart Brunander (c)

Karin Starrin (c)

